

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної роботи та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
«05» 09 2023

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ**

для студентів 3 курсу
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма 035.041.01 Мова і література (англійська)
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша -
англійська

Київ – 2023.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Прод. № 2934/23

«05» 09 2023

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« 05 » « 09 » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

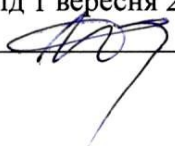
для студентів 3 курсу
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)
спеціалізація 035.04 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно)

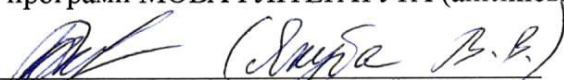
Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Протокол № 2262/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, відрізок)
« » 2022

Розробник: Козачук А.М., к. філол н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу
Викладач: Козачук А.М., к. філол н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу
Протокол від № 1 від 1 вересня 2022 року
Завідувач кафедри Козачук А.М.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)**
« 1 » 2022 року
Гарант освітньої програми (Lyuba P.V.)

Робочу програму перевірено « 01 » вересня 2022 року
Заступник декана Зверева М.А.

Пролонговано:

На 20	<u>23</u>	/ 20	<u>24</u>	н.р.		(<u>Козачук А.М.</u>), « <u>30</u> » <u>08</u>	20	<u>23</u>	р., протокол № <u>1</u>
На 20	___	/ 20	___	н.р.	(___),	« ___ » ___	20	___	р., протокол № ___
На 20	___	/ 20	___	н.р.	(___),	« ___ » ___	20	___	р., протокол № ___
На 20	___	/ 20	___	н.р.	(___),	« ___ » ___	20	___	р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська, українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	-
Курс	3	-
Семестр	5	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль		-
Самостійна робота	28	-
Форма семестрового контролю	Залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчання передбачає оволодіння такими компетенціями і компетентностями:

Загально-професійні компетентності:

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 10. Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Комунікативні компетенції:

- ФК 13. *Лексико-граматична компетентність передбачає:* володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.
- ФК 14. *Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає:* знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.
- ФК 16. *Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає:* знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

Прикладні компетентності:

- ФК 17. Інформаційна комунікативно-технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.

3. Результати навчання за дисципліною

Після вивчення дисципліни студенти оволодіти такими програмними результатами:

- ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 20. Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.
- ПРН 21. Перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організовувати процес перекладу.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для **денної** форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Семестр 5							
Змістовий модуль 1. Фаховий переклад							
Тема 1. Переклад ділової документації	10	2		4			4
Тема 2. Переклад науково-технічних текстів	9	2		2			5
Тема 3. Рівні та одиниці перекладу	9			4			5
Модульний контроль	2					2	
Разом	30	4		10		2	14
Змістовий модуль 2. Художній переклад							
Тема 4. Переклад реалій та діалектизмів	10	2		4			4
Тема 5. Підходи до перекладу інтертексту, інтергloseм та стилістично маркованої лексики	9	2		2			5
Тема 6. Перекладознавча специфіка оригіналу	9	2		2			5
Модульний контроль	2					2	
Разом	30	4		10		2	14
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60	8		20		4	28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фаховий переклад. Translation for specific purposes.

Лекція 1. Переклад офіційних документів. Translation of official documents.

1. Types of official documents and legal subsystem of the language.
2. Text frames and clichés typical for official documents.
3. Grammatical aspects and style essential for official documents translation.

Лекція 2. Переклад науково-технічних текстів. Scientific and technical translation.

1. General peculiarities of scientific style in English and in Ukrainian.
2. Difficulties occurring when translating scientific texts.
3. Translation of terms.
4. Stylistic peculiarities of scientific texts to be taken into account by the translator.

Практичні заняття № 1-5.

Змістовий модуль 2. Художній переклад. Literary translation.

Лекція 3. Переклад реалій і діалектизмів. Translation of nationally biased and dialect units of lexicon.

1. Notion of realia.
2. Classification of realia.
3. Peculiarities of translation of realia.
4. Dialecticisms and their translation.

Лекція 4. Переклад інтертекстуальних елементів, інтергloseм та емоційно-навантаженої лексики. Translation of intertext, interglossemes and emotionally biased units of lexicon.

1. Notion of intertextuality and intertext.
2. Notion of interglossemes.
3. Peculiarities of translation of intertext and interglossemes.
4. Stylistic marking of lexical units by the author and the translator. Stylistic marking on morphemic, lexical and syntax level.

Практичні заняття № 6-10.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	87	-	87
Максимальна кількість балів:		174			
Розрахунок коефіцієнта:		100/174=0,57			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Змістовий модуль 1. Фаховий переклад. Translation for specific purposes.

1. Здійснити коментований переклад офіційного документу.
2. Здійснити коментований переклад анотації наукової статті.
3. Пояснити різницю між еквівалентністю і адекватністю перекладу.
4. Охарактеризувати стиль тексту оригіналу.
5. Проаналізувати переклад з точки зору вибору одиниці перекладу.

Форма контролю: ПМК.

Критерії оцінювання: 0-5 балів (по 1 балу за короткий огляд кожного питання; по 2 бали за кожне розкрите питання; по 3 бали за повністю розкрите питання – на вибір).

Змістовий модуль 2. Художній переклад. Literary translation.

1. Здійснити текстологічний аналіз оригіналу.
2. Здійснити порівняльний аналіз українських та англійських реалій в межах одного ЛСП.
3. Знайти тексти з великим вмістом інтергlosem і запропонувати способи їх перекладу різними мовами.
4. Виконати переклад тексту з другої іноземної мови.
5. Навести приклади вдалого/невдалого перекладу емоційно-навантаженої лексики.

Форма контролю: ПМК.

Критерії оцінювання: 0-5 балів (по 1 балу за короткий огляд кожного питання; по 2 бали за кожне розкрите питання; по 3 бали за повністю розкрите питання – на вибір).

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у вигляді комп'ютерного тесту.

Типи тестових завдань: множинний вибір, коротка відповідь, відповідність.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма семестрового контролю – залік. Оцінювання відбувається шляхом переведення загальної суми балів, набраної за два семестри, у 100-бальну шкалу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (самоконтроль).

1. Translation of nationally biased units of lexicon. Особливості передачі реалій.
2. Consecutive translation and its peculiarities. Послідовний переклад: особливості.
3. World translation history (Ancient Near East, Ancient Greece, Ancient Rome, translations of the Bible and antique texts in the Medieval Ages, translation during the periods of Renaissance, Baroque, Classicism, Romanticism, Modernism and Post-Modernism). Історія світового перекладу (Давній Схід, Античність, переклади Біблії та античних текстів у добу Середньовіччя; перекладацькі традиції часів Відродження та Бароко, Класицизму і Романтизму, Модернізму та Постмодернізму).
4. Communicative, cognitive, creative and protecting functions of translation. Комуникативна, когнітивна, креативна і охоронна функції перекладу.
5. Situation (denotation) model of translation. Ситуативна (денотативна) модель перекладу.
6. Text and context in translation. Context as a category in the theory of translation. Текст і контекст у перекладі: визначення контексту як перекладознавчої категорії.
7. Author's and translator's individual styles. Індивідуальний стиль автора та індивідуальний стиль перекладача.
8. Textualist, free and adequate translation. Буквалістичний, "вільний" і "адекватний" переклад.
9. Simultaneous translation and its peculiarities. Синхронний переклад: особливості.
10. Statement compression in translation. Компресія повідомлення в перекладі.

11. History of translation in Ukraine (“Eneyida” (“The Aeneid”) by I. Kotliarevsiy, I. Franko’s method, M. Starytskyi, the neoclassicists). Історія українського перекладу («Енеїда» І.П. Котляревського, творчий метод Івана Франка, М. Старицький, діяльність групи неокласиків).
12. Translation of proper names. Переклад власних назв.
13. Translation of poetry. Особливості перекладу поетичного твору.
14. Artistic translation as a nation-building tool. Development of translation theories in Ukraine. Художній переклад в Україні як інструмент націєтворення. Розвиток перекладознавчих концепцій в Україні.
15. Translation of phraseological units and idioms. Переклад фразеологізмів та ідіом.
16. Translation of historic and archaic lexical units. Переклад історизмів та архаїзмів.
17. Scientific text and peculiarities of its translation. Особливості науково-технічного тексту та його перекладу.
18. Translation of colloquial lexicon and dialecticisms. Переклад розмовної лексики та діалектизмів.
19. Translation of stylistically marked units of lexicon. Способи перекладу стилістично маркованої лексики.
20. Translation of prose. Переклад художньої прози.
21. Translation of information style text. Переклад текстів інформаційного жанру.
22. Translation of intertextual elements and interglossemes. Способи перекладу інтертекстуальних елементів, інтергloseм.
23. Translation of legal instruments. Переклад офіційно-ділових (юридичних) документів.
24. Peculiarities of translation for theatre, cinema and television. Особливості перекладу для театру, кіно й телебачення.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Семестр -5

Загальна кількість годин: 60, з них: **Лекції** (теоретична підготовка): 8 годин; **Практичні заняття:** 20 годин; **Самостійна робота:** 28 годин;
Модульний контроль: 4 годин.

Модулі	I модуль					II модуль				
Назва Модуля	Фаховий переклад					Художній переклад				
Кількість балів за модуль	87					87				
Лекції	Лекція №1 (1 бал)		Лекція №2 (1 бал)			Лекція №3 (1 бал)			Лекція №4 (1 бал)	
Практичні заняття	Практичне заняття №1 (1+10 балів)	Практичне заняття №2 (1+10 балів)	Практичне заняття №3 (1+10 балів)	Практичне заняття №4 (1+10 балів)	Практичне заняття №5 (1+10 балів)	Практичне заняття №6 (1+10 балів)	Практичне заняття №7 (1+10 балів)	Практичне заняття №8 (1+10 балів)	Практичне заняття №9 (1+10 балів)	Практичне заняття №10 (1+10 балів)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 балів)					Табл. 6.1 (5 балів)				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Залік, коефіцієнт 0,57									

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця, 2017. 448 с.
2. The Routledge Handbook of Translation Theory and Concepts. / Edited by Reine Meylaerts and Kobus Marais/ NY: Routledge, 2023. 518 p.

Додаткова

1. Бик І.С. Теорія і практика перекладу. Конспект лекцій. URL: <http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/>
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О.А.Кальниченко та Л.М.Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020.
3. Стріха М. Український переклад і перекладачі. Між літературою і націєтворенням. Київ, 2020. 520 с.
4. Тороп П. Тотальний переклад / пер. з рос. О.А. Кальниченко та О.І. Оржицького; передмова Т. Бойко та Е. Сютісте. Вінниця, 2014. 190 с.
5. Cragie S., Pattison A. Translation: A Guide to the Practice of Crafting Target Texts. NY: Routledge, 2020. 168 p.
6. Modern Ukrainian Translation: Personalities: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів / Укл. і ред. А. Козачук. Київ, 2020. 68 с.
7. The Routledge Handbook of Translation and Cognition. / Edited by Fabio Alves and Arnt Lykke Jakobsen/. NY: Routledge, 2021. 584 p.
8. The Routledge Handbook of Translation and Culture. /Edited by Sue-Ann Harding and Ovidi Carbonell Cortés/. NY: Routledge, 2018. 656 p.

9. Додаткові ресурси

1. Посадова інструкція перекладача // Jobs.ua. 2021. URL: https://jobs.ua/job_description/view/1865.
2. Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею: Постанова // Постанова Кабінету Міністрів України Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею. 27 січня 2010 р. № 55. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF/print143376_8494449412.